ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Sylvy Šiškeové a Evy Šonkové v právní věci žalobce: **V. S.**, zast. Mgr. Tomášem Verčimákem, advokátem se sídlem Dřevná 382/2, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2023, č. j. MV-158560-16/SO-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2023, č. j. 8 A 75/2023-75,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2023, č. j. 8 A 75/2023-75, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je státním příslušníkem Ruské federace. Žalovaná poté, co věc převzala od Ministerstva vnitra podle § 131 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zrušila platnost žalobcovy zaměstnanecké karty podle § 46e zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovila mu lhůtu k vycestování z území. Dospěla totiž k závěru, že by žalobce mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu ve smyslu § 9 odst. 1 písm. h) téhož zákona.

[2] Proti rozhodnutí žalované se žalobce bránil u Městského soudu v Praze, který žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel namítl, že napadený rozsudek je částečně nepřezkoumatelný, neboť městský soud nedostatečně vypořádal některé žalobní námitky a jeho odůvodnění není přesvědčivé. Městský soud měl také v řízení jednat s manželkou stěžovatele jako osobou zúčastněnou na řízení, což však neučinil, ačkoli v jiných řízeních se tak stalo.

[5] Stěžovatel má dále pochybnosti o kvalitě a věrohodnosti utajovaných informací, které byly užity jako podklad pro rozhodnutí žalované. Odkázal na závěry v jiných řízeních u městského soudu, přičemž v jiné stěžovatelově věci městský soud rozhodnutí Ministerstva vnitra z důvodu nemožnosti ověření věrohodnosti utajovaných informací zrušil. Nynější závěry městského soudu k povinnosti součinnosti zpravodajských služeb jsou nesprávné.

[6] Stěžovatel také namítl, že mu podstata užité utajované informace nebyla přiblížena v dostatečném rozsahu v rámci správního ani soudního řízení. Nesouhlasil také s tím, jak žalovaná a městský soud zkoumaly skutkové okolnosti věci. Zjištěný skutkový stav nemá oporu ve spise a je založen na domněnkách a paušalizujících závěrech.

[7] Žalovaná ani krajský soud se neřídily zásadou *in dubio pro reo* a bez ohledu na cokoli dalšího odkázaly na utajovanou informaci, v čemž lze spatřovat přepjatý formalismus. Stěžovatel také namítl vady v rámci správního řízení, konkrétně nemožnost reagovat na procesní situaci po seznámení s podklady rozhodnutí a neefektivní atrakci řízení žalovanou.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na odůvodnění rozsudku městského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je přípustná, projednatelná a také důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud (NSS) se nejprve zabýval vadami, které lze podřadit pod důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Dospěl k závěru, že řízení před městským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Rozsudek městského soudu je také částečně nepřezkoumatelný.

[11] Stěžovatel již v žalobě v souladu s § 34 odst. 2 větou první s. ř. s. uváděl, že jako osoba zúčastněná na řízení přichází v úvahu jeho manželka (str. 4 žaloby). Městský soud v průběhu řízení se stěžovatelovou manželkou nejednal a v bodě 40 rozsudku uvedl, že byla na svých právech dotčena jen nepřímo.

[12] Ze žaloby i z rozhodnutí žalované (str. 13) vyplývá, že manželka žalobce pobývala na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území (§ 42a zákona o pobytu cizinců).

[13] NSS již v minulosti ve srovnatelné věci uvedl, že řízení o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty se netýká pouze práv stěžovatele samotného, ale rozhodnutí z něj vzešlé nepochybně přímým způsobem zasahuje také do práv jeho rodinných příslušníků, kteří na území České republiky pobývají na základě dlouhodobého pobytu za účelem

společného soužití rodiny navázaného právě na pobytové oprávnění stěžovatele. Takoví rodinní příslušníci proto splňují materiální podmínku pro to, aby byli považováni za osoby zúčastněné na řízení (rozsudek NSS ze dne 2. 11. 2023, č. j. 8 Azs 50/2023-54, bod 25).

[14] Tento závěr je plně přiléhavý i pro nynější věc, ačkoli jde o řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty z moci úřední a nikoli o řízení o žádosti o prodloužení doby její platnosti. Dopady napadeného rozhodnutí do práv stěžovatelovy manželky jsou u zrušení platnosti zaměstnanecké karty stejné, ne-li výraznější než v případě neprodloužení její platnosti. Manželka stěžovatele tedy splňovala materiální podmínku podle § 34 odst. 1 s. ř. s.

[15] Informace o tom, že stěžovatelova manželka připadá v úvahu jako osoba zúčastněná na řízení, byla v dané věci nepochybně ve sféře soudu (rozsudek NSS ze dne 13. 2. 2013, č. j. 1 As 149/2012-153, bod 19), protože vyplývala ze žaloby i z obsahu správního spisu. Městský soud měl proto vyrozumět manželku stěžovatele o probíhajícím řízení a vyzvat ji, aby oznámila, zda bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení (rozsudky NSS ze dne 21. 12. 2005, č. j. 1 As 39/2004-75, č. 1479/2008 Sb. NSS, či ze dne 2. 5. 2007, č. j. 5 As 3/2007-68). Této povinnosti městský soud nedostál, a zatížil tak řízení vadou.

[16] Pokud jde o úvahu, zda mohla mít tato vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, lze konstatovat, že součástí rozhodnutí žalované bylo i podrobné vypořádání otázky přiměřenosti zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života (str. 13 až 16). Tímto směrem směřovala i část žalobních námitek, které městský soud neshledal důvodnými (body 60 a 61 jeho rozsudku).

[17] NSS nepřísluší předjímat případnou argumentaci či jinou procesní aktivitu stěžovatelovy manželky, resp. skutečnost, zda by vůbec práva osoby zúčastněné na řízení uplatnila. Nelze však vyloučit, že by posouzení otázky přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele a jeho manželky mohlo být v důsledku jejího zapojení odlišné (již citovaný rozsudek NSS č. j. 8 Azs 50/2023-54, bod 31). Zjištěná vada řízení tedy mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

[18] Kasační soud se dále zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Shledal, že část úvah městského soudu je nepřezkoumatelná.

[19] V bodě 51 svého rozsudku městský soud odmítl stěžovatelovy poukazy na judikaturu NSS, Ústavního soudu, Soudního dvora Evropské unie, Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu Slovenské republiky s odůvodněním, že tato rozhodnutí nebyla vydána v průběhu válečného konfliktu. Na stěžovatelovu věc je nelze aplikovat s ohledem na neobvyklou geopolitickou situaci, kdy Ruská federace považuje Českou republiku za nepřítele.

[20] Takové odůvodnění však podle NSS nelze považovat za přezkoumatelné vypořádání odkazů na judikaturu, k němuž je soud povinen (rozsudek NSS ze dne 23. 8. 2013, č. j. 5 Afs 83/2012-46, č. 2925/2013 Sb. NSS). Jde totiž o pouhý paušální odkaz na mimoprávní skutečnosti, které nejsou způsobilé vysvětlit, proč judikatura citovaná stěžovatelem na jeho věc nedopadá nebo není relevantní.

[21] Oproti tomu NSS neshledal jako nepřezkoumatelnou argumentaci městského soudu v bodě 52 rozsudku. V této části rozsudku osmý senát městského soudu odmítá závěry desátého senátu téhož soudu v jiné věci týkající se zohlednění zdrojů a metod užitých při získání utajované informace a při jejím hodnocení. Činí tak s odkazem na to, že zpravodajské služby s odvoláním na § 8 odst. 3 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, uvedly, že nemohou poskytnout informace o užitých zdrojích a metodách. Osmý senát tedy základním způsobem vyjevil svůj názor na důvod odmítnutí poskytnutí informací o zdrojích a metodách užitých při získání utajované informace; tento názor je přezkoumatelný. Po vydání nyní napadeného rozsudku však právní názor desátého senátu vyslovený v rozsudku ze dne 16. 5. 2023, č. j. 10 A 11/2023-54, vůči němuž se osmý senát vymezil, shledal správným NSS v rozsudku ze dne 31. 8. 2023, č. j. 1 Azs 87/2023-32, č. 4518/2023 Sb. NSS. Právní názor, jímž se osmý senát městského soudu vymezil vůči názoru následně aprobovanému ze strany NSS, tedy nemůže obstát. Městský soud v dalším řízení tuto námitku posoudí opětovně a zohlední přitom judikaturní vývoj.

[22] NSS s ohledem na vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, na částečnou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů a na nesprávné posouzení dílčí právní otázky (bod 21 tohoto rozsudku) zrušil rozsudek městského soudu. S ohledem na povahu těchto vad by bylo nyní předčasné vypořádávat zbylé kasační námitky.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Kasační stížnost je důvodná, a proto NSS zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věty první s. ř. s.). Městský soud je v dalším řízení vázán závěry vyslovenými v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[24] V dalším řízení rozhodne městský soud také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu